

05

Máj 2020

*Elektronický
informačný*

BULLETIN

AKTIVITY ED LUČENEC

DEŇ EURÓPY 2020

09.05.2020 sme aj v Lučenci oslávili Deň Európy – výročie Schumanovej deklarácie, ktorou Európa začala svoju cestu k dnešnej Európskej únii. Tento významný deň si pripomínajú každoročne všetky krajiny EÚ.

Aj napriek náročnému obdobiu počas pandémie COVID-19 sa rozhodlo Informačné centrum Europe Direct Lučenec v spolupráci s mestom Lučenec zorganizovať livestream koncert so skupinou REvoLUCIE, ktorá nám zaspievala známe piesne z krajín EÚ. Koncert si mohli pozrieť všetci záujemcovia z bezpečia domova. Podujatie sa stretlo s pozitívnymi ohlasmi.

V rámci oslavy Dňa Európy pripravilo Informačné centrum Europe Direct Lučenec v spolupráci s Univerzitnou knižnicou UMB na

FB aj krížovku, kde z riešiteľov tajničky bol vyžrebovaný jeden výherca, ktorý bol odmenený vecnou cenou ED Lučenec.

FOTOGRAFICKÁ SÚŤAŽ „NOVÁ EURÓPA“

Fotografickú súťaž „Nová Európa“ vyhlásilo 01.05.2020 Informačné centrum Europe Direct Lučenec v spolupráci s mestom Lučenec. Cieľom súťaže bolo podnietiť širokú verejnosť, aby prostredníctvom fotografie vyjadrili svoj názor na aktuálne témy a prostredníctvom fotografie zachytili, aká by mala byť nová Európa/Európska únia. Každý účastník sa mohol zapojiť do súťaže len s jednou vlastnou fotografiou do 31.05.2020. Následne hodnotila odborná porota doručené fotografie. Ďalšie info o výsledkoch súťaže prinesieme v ďalšom čísle Spravodaja ED Lučenec.

„Vyjadrí svoj názor prostredníctvom fotografie, aká by mala byť nová Európska únia v budúcnosti“

INFORMÁCIE: Každý účastník sa môže zapojiť do súťaže len s jednou vlastnou fotografiou, ktorú vlastnoručne zhotoví, vo veľkosti max. 2 MB. Tuto fotku zašle elektronicky spolu s názvom súťažením a tézou, svojimi údajmi (meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu, mobil, e-mail) na e-mailovú adresu vyhlasovateľa súťaže: europedirect@lucenec.sk do 31. 05. 2020. Viac informácií a štatut súťaže na www.edlucenec.eu

HODNOTNÉ CENY:

1. Miničroon
2. Outdoorová kamera
3. Inteligentné hodinky

do 31.5.2020

NOVINKY Z EÚ

KOMISIA SPŮŠŤA PLATFORMU FIT FOR FUTURE A POZÝVA ODBORNÍKOV, ABY SA ZAPOJILI

Európska komisia spustila platformu Fit for Future – skupinu expertov na vysokej úrovni, ktorá pomôže Komisii zjednodušiť existujúce právne predpisy EÚ a znížiť administratívnu záťaž pre občanov a podniky. Platforma takisto pomôže zabezpečiť, aby právne predpisy EÚ zostali nadčasové – vzhľadom na potrebu riešiť nové výzvy, ako napríklad digitalizáciu.

Platforma Fit for Future združuje národných, regionálnych a miestnych zástupcov členských štátov, Výbor regiónov, Európsky hospodársky a sociálny výbor a skupiny zainteresovaných strán s praktickými odbornými znalosťami v rôznych oblastiach. Hneď po začiatku fungovania platformy bude môcť širšia verejnosť a zainteresované strany prispievať k jej práci na zjednodu-

šovaní a znižovaní záťaže. Občania a zainteresované strany sa okrem toho môžu podeliť o svoje názory na existujúce právne predpisy, ako aj na návrhy nových politík EÚ prostredníctvom portálu [Vyjadrite svoj názor](#). Experti s vysokou odbornosťou pri vykonávaní právnych predpisov EÚ, ktorí majú záujem byť súčasťou platformy Fit for Future, sa môžu prihlásiť [online](#) do 19. júna.

117 MILIÓNOV EUR NA LIEČBU A DIAGNOSTIKU VĎAKA INICIATÍVE ZA INOVAČNÚ MEDICÍNU

Európska komisia oznámila, že v rámci zrýchlenej výzvy na predkladanie návrhov bolo vybraných osem rozsiahlych výskumných projektov zameraných na vývoj liečby a diagnostiky infekcií spôsobených koronavírusom. Výzvu v marci [zverejnila](#) iniciatíva za inovačnú medicínu, ktorá je verejno-súkromným partnerstvom. Projekty, sú súčasťou spoločnej [európskej reakcie](#) na pandémie, ktorú Komisia koordinuje už od začiatku krízy. Aby Komisia mohla finančne podporiť väčší počet kvalitných návrhov, zvýšila sumu, ktorú na tieto účely prislúbila z rámčového programu EÚ pre výskum a inováciu [Horizont 2020](#), z pôvodne plánovaných 45 miliónov eur na 72 miliónov eur. Ďalších 45 miliónov

eur poskytnú farmaceutické spoločnosti, pridružení partneri iniciatívy a ďalšie organizácie zapojené do jednotlivých projektov. Celková investícia tak bude predstavovať 117 miliónov eur.

Počas darcovskej konferencie, ktorá sa konala 4. mája v rámci [globálnej reakcie na koronavírus](#), Komisia prislúbila sumu v celkovej výške 1,4 miliardy eur. [Jednu miliardu](#) z toho poskytne prostredníctvom programu Horizont 2020, pričom tieto prostriedky sa využijú na vývoj vakcín, nových spôsobov liečby a diagnostických nástrojov na zabránenie šíreniu koronavírusu. Komisia okrem toho od začiatku tohto roka zmobilizovala v rámci programu Horizont 2020 ďalších 352 milió-

nov eur. Uvedená suma zahŕňa aj 48,2 milióna eur poskytnutých na [18 výskumných projektov](#), v rámci ktorých sa už pracuje na zlepšení pripravenosti a reakcie na nákazy, rýchlych testoch na delokalizovanú diagnostiku, nových spôsoboch liečby a nových vakcínach.

AKO BEZPEČNE OBNOVIŤ CESTOVANIE A OPĀŤ NAŠTARTOVAŤ EURÓPSKY CESTOVNÝ RUCH

Európska komisia predložila súbor usmernení a odporúčaní, ktoré majú členským štátom pomôcť postupne zrušiť cestovné obmedzenia a umožniť podnikateľom v cestovnom ruchu, aby znova otvorili svoje prevádzky v súlade s potrebnými opatreniami na ochranu zdravia. Cieľom balíka je pomôcť cestovnému ruchu EÚ, aby sa pozviechal z pandémie, podporiť podniky a zabezpečiť, aby bola Európa aj naďalej najobľúbenejšou cieľovou destináciou pre turistov. EK chce zároveň ponúknuť ľuďom možnosť, aby si zaslúžene odpočinuli a užili čerstvý vzduch. Hneď, ako to zdravotná situácia dovoľí, by ľudia mali mať možnosť znovu sa spojiť s priateľmi

a rodinami, či už vo vlastnej krajine EÚ alebo v zahraničí, a pritom byť chránení všetkými potrebnými bezpečnostnými a preventívnymi opatreniami.

Balík Komisie týkajúci sa cestovného ruchu a dopravy zahŕňa:

- Celkovú stratégiu oživenia na rok 2020 a ďalšie obdobie,
- Spoločný prístup k obnove voľného pohybu a postupnému a koordinovanému rušeniu obmedzení na vnútorných hraniciach EÚ,
- Rámec na podporu postupného obnovenia dopravy, ktorým sa zabezpečí bezpečnosť cestujúcich aj personálu,
- Odporúčanie s cieľom zatriktívniť cestovné poukazy ako alternatívu k vráteniu hotovosti,
- Kritériá bezpečného a postupného obnovenia činností cestovného ruchu a zdravotných protokolov pre ubytovacie a stravovacie zariadenia.

Komisia sa snaží umožniť turistom a cestujúcim, aby mohli znova, bezpečne a s dôverou cestovať, pomocou opatrení sa snaží zaistiť:

- bezpečnú obnovu voľného pohybu a zrušenie kontrol na vnútorných hraniciach
- obnovu dopravných služieb v celej EÚ tak, aby bolo zároveň chránené zdravie pracovníkov v doprave a cestujúcich
- bezpečné obnovenie služieb cestovného ruchu
- zabezpečenie cezhraničnej interoperability aplikácií na sledovanie kontaktov
- zatriktívnenie poukazov pre spotrebiteľov

Komisia sa zameriava aj na podporu podnikov v oblasti cestovného ruchu v Európe tak, že:

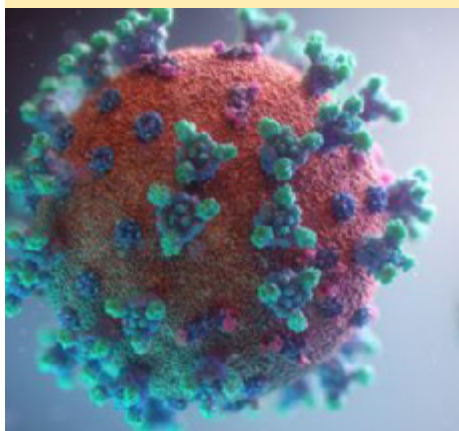
- zabezpečiť likviditu pre podniky v oblasti cestovného, najmä MSP
- zachová pracovné miesta poskytnutím finančnej pomoci z programu SURE až do výšky 100 miliárd EUR
- prepojiť občanov s miestnou ponukou cestovného ruchu, podpora miestnych atrakcií a cestovného ruchu a Európa ako bezpečná turistická destinácia

EURÓPSKA INICIATÍVA OBČANOV: KOMISIA SA ROZHODLA ZAREGISTROVAŤ DVE NOVÉ INICIATÍVY

Európska komisia sa rozhodla zaregistrovať dve európske iniciatívy občanov: „Zavedenie nepodmienečného základného príjmu v celej EÚ“ a „Sloboda zdieľania“. Komisia považuje tieto dve iniciatívy za právne prípustné, pretože spĺňajú potrebné podmienky. V tomto štádiu neanalyzovala ich podstatu. Zaregistrovaním iniciatív môžu organizátori v priebehu nasledujúcich šiestich mesiacov začať jednoročný proces zbierania podpisov na podporu iniciatív. Ak niektorá

z týchto iniciatív získa jeden milión podporných hlasov aspoň zo siedmich rôznych členských štátov, Komisia sa k nej bude musieť do 6 mesiacov vyjadriť. Môže sa rozhodnúť, či sa bude žiadosťou zaoberať alebo nie, a v oboch prípadoch bude musieť uviesť dôvody svojho rozhodnutia. Skupina najmenej 1 milión občanov EÚ tak môže požiadať Európsku komisiu, aby predložila návrh právneho predpisu v jednej z príslušných [oblastí politiky](#).

EU4HEALTH: AMBICIÓZNY PROGRAM EK V OBLASTI ZDRAVIA NA OBDOBIE 2021 – 2027

Európska komisia predložila aj ambiciózny návrh nového samostatného programu v oblasti zdravia EU4HEALTH na obdobie 2021 – 2027, na účely posilnenia zdravotnej bezpečnosti a prípravy na budúce zdravotné krízy s rozpočtom 9,4 miliardy EUR. Program vznikne v reakcii na potrebu výrazne zvýšiť pripravenosť a schopnosť EÚ účinne reagovať na veľké cezhraničné ohrozenia zdravia. EU4Health významne prispeje k obnove po pandémii ochorenia COVID-19 tým, že zlepši zdravie obyvateľov EÚ, posilní odolnosť systémov zdravotníctva a podporí inovácie v zdravotníctve. Vyplní medzery odhalené krízou a

zabezpečí, aby systémy zdravotníctva EÚ boli dostatočne odolné na to, aby čelili novým a budúcim zdravotným hrozbám.

Program EU4Health má tri všeobecné ciele:

1. ochrana ľudí v EÚ pred vážnymi cezhraničnými zdravotnými hrozbami a zlepšenie kapacít krízového riadenia;
2. sprístupnenie a dostupnosť liekov, zdravotníckych pomôcok a iných výrobkov súvisiacich s krízou, ich dostupnosť a podpora inovácií;
3. posilnenie zdravotníckych systémov a pracovnej sily, a to aj investovaním do verejného zdravia

Okrem pripravenosti na krízy a reakcie na ňu sa program EU4Health zameria na ďalšie dôležité dlhodobé výzvy pre systémy zdravotníctva, ako nerovnosti v zdravotnom stave medzi skupinami obyvateľstva, krajinami a regiónmi a prístup k kvalitnej dostupnej preventívnej a liečebnej zdravotnej starostlivosti.

V PRÍPADE SLOVENSKA SA ODPORÚČANIA TÝKAJÚ:

- fiškálnych politík zameraných na dosiahnutie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií, udržateľnosti dlhovej služby pri súčasnom zvyšovaní investícií;
- posilnenia odolnosti systému zdravotnej starostlivosti v oblasti personálu, kritických zdravotníckych materiálov a infraštruktúry a zlepšenia poskytovania primárnej zdravotnej starostlivosti a koordinácie medzi jednotlivými druhmi starostlivosti;
- poskytnutia primeranej náhrady príjmu a zabezpečenia prístupu k sociálnej ochrane a základným službám pre všetkých;
- posilnenia digitálnych zručností a zabezpečenia rovnakého prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu;
- opatrení na zabezpečenie likvidity malých a stredných podnikov a samostatne zárobkovo činných osôb;
- odstránenia nedostatkov v oblasti digitálnej infraštruktúry;
- realizácie verejných investičných projektov a podpory súkromných investícií na podporu oživenia hospodárstva vrátane investícií do zelenej a digitálnej transformácie, najmä do čistej a efektívnej výroby a využívania energie a zdrojov, udržateľnej verejnej dopravy a odpadového hospodárstva;
- účinného dohľadu pri boji proti praniu špinavých peňazí;
- zabezpečenia priaznivého podnikateľského prostredia a kvalitných verejných služieb;
- integrity justičného systému.

ODPORÚČANIA PRE SLOVENSKO

Komisia predložila návrh odporúčaní pre jednotlivé krajiny, v ktorých poskytuje usmernenia pre hospodárske politiky v súvislosti s pandémiou koronavírusu. Tohtoročné odporúčania sa zameriavajú na najnaliehavejšie výzvy, ktoré pandémia priniesla, ako aj na opätovné naštartovanie udržateľného rastu.

Tieto odporúčania sa odvíjajú od 2 základných cieľov:

- KRÁTKODOBÉ HĽADISKO - zmiernenie vážnych negatívnych dôsledkov pandémie koronavírusu
- krátkodobé až strednodobé hľadisko - dosiahnutie udržateľného a inkluzívneho rastu, ktorý uľahčuje zelenú a digitálnu transformáciu.

SÚŤAŽE, ŠTIPENDIÁ V EÚ

FOTO-VIDEO SÚŤAŽ AMAVET 2020

Dokedy: 30. jún 2020

Kde: Slovensko

Kedy: vyhlásenie víťazov - 15. júl 2020

AMAVET – Asociácia pre mládež, vedu a techniku vytvára podmienky pre nádejných mladých vedcov. Pomáha naplňovať predstavy žiakom i študentom a v spolupráci s pedagógmi a rodičmi a vedie deti a mládež k zmysluplnému tráveniu voľného času.

V súčasnosti vyhlásila Foto-video súťaž AMAVET 2020 určenú pre deti a mládež konkrétne začínajúcich ale i pokročilých foto-video nadšencov.

Súťažná téma pre prihlásené práce je – *Čo dobré nám priniesla kríza?* Úlohou súťažiacich je zamerať

sa na pozitívne vplyvy opatrení na človeka a prírodu počas krízy.

Žiaci základných škôl, osemročných gymnázií a stredných škôl z celého Slovenska použijú na prihlásenie svojich súťažných príspevkov **formulár**, **deadline** pre ich registráciu je **30. jún 2020**.

Všetky potrebné informácie sú na: <https://www.amavet.sk/sutaz/>

2. Kam svet smeruje?

– Predstav si, ako bude vyzerat svet v roku 2045, ak budú súčasné trendy pokračovať. A bude ešte vôbec existovať? Zvládame súčasné výzvy a tie, ktoré sa ešte len objavia?

3. Čo robiť na preklopenie priepasti medzi vysnívaným svetom a tým, ku ktorému momentálne smerujeme?

– Ako zladit' ideálny a reálny scenár budúceho sveta? Čo by malo podniknúť medzinárodné spoločenstvo? A ako k tomu môžeš prispieť Ty?

Autori troch víťazných esejí budú **ocenení vecnými cenami ako aj návštevou Informačného centra OSN (UNIS)** so sídlom vo Viedni. **Oficiálne vyhlásenie víťazov súťaže** sa uskutoční v **októbri 2020** na slávnostnom podujatí, ktoré pripravuje **Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky** pri príležitosti 75. výročia vzniku OSN.

Súťaže sa môžu zúčastniť **študenti stredných škôl na Slovensku**. Esej v rozsahu **1 000 až 1 500 slov**, je potrebné zaslať najneskôr do 30. júna 2020 na **esej75@mzv.sk**.

Podrobnejšie informácie o súťaži nájdeš na:

https://www.mzv.sk/sluzby-obcanom/poskytovanie-informacii-podla-zakona/poskytovanie-informacii-podla-zakona/-/asset_publisher/a/content/sutaz-eseji-k-75-vyrociu-vzniku-osn

SÚŤAŽ ESEJÍ K 75. VÝROČIU VZNIKU OSN

Dokedy: 30. jún 2020

Kde: Slovensko

Kedy: vyhlásenie výsledkov - október 2020

Pri príležitosti 75. výročia založenia Organizácie spojených národov (OSN) a ratifikácie Charty OSN vyhlasuje Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky súťaž esejí pre študentov stredných škôl na Slovensku. Autori esejí sa budú môcť **zamyslieť na aktuálnymi globálnymi výzvami a odpovedať na otázky – kam súčasný svet smeruje, kam by som chcel, aby smeroval a čo môžem spraviť pre to, aby medzi týmito dvoma viziami nevznikla priepasť.**

Eseje by mali byť zamerané na niektorú z troch nasledovných tém. Víťaná je ale aj kombinácia 2, prípadne všetkých 3 tém:

1. Aký svet chceme?

– Predstav si svet v roku 2045, keď si pripomenieme 100. výročie OSN. Akú budúcnosť chceš pre seba a pre Tvoje deti? Aké príležitosti im chceš vytvoriť a aké možnosti poskytnúť?

MEDZINÁRODNÉ PARLAMENTNÉ ŠTI- PENDIUM V NEMEC- KOM SPOLKOVOM SNEME

Dokedy: 31. júl 2020

Kde: Nemecko

Kedy: akademický rok 2020/2021

Medzinárodné parlamentné štípendium v nemeckom Spolkovom sneme je určené **slovenským štátnym príslušníkom s ukončeným vysokoškolským štúdiom** (B.A., B.S., M.A., diplom, magisterský titul, štátna skúška alebo doktorát).

Uchádzači by mali veľmi dobre ovládať nemčinu – minimálne B2, v čase zapojenia sa do programu byť **mladší ako 30 rokov** a mali by mať záujem o **politiku, medzinárodné vzťahy** alebo **diplomaciu**, vôľu zasadiť sa za demokraciu a lepšiu spoločnosť a chuť *spoluvytvárať Slovensko*.

Ide o **5-mesačný študijný program** pod záštitou Nemeckého Veľvyslanectva v Bratislave.

Deadline pre prihlasovanie sa do programu je **31. júl 2020**, všetky potrebné informácie v nemčine nájdete na: https://www.bundestag.de/europa_internationales/ips/slowakei-245054

GRANTY V EÚ A SR VÝZVA "POMÁHAJÚCE PROFESIE V EDUKÁCII DETÍ A ŽIAKOV II"

Uzávierka: 15. júl 2020

Maximálna výška grantu: nie je definovaná

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky ako sprostredkovateľský orgán operačného programu Ľudské zdroje pre prioritnú os Vzdelávanie schválilo výzvu pre národný projekt „Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov II“.

Cieľom národného projektu je implementácia princípov inkluzívneho vzdelávania v rámci regionálneho školstva. Rezort školstva tak po-

kračuje v podpore pedagogických asistentov/asistentov učiteľa a inkluzívnych tímov v školách.

Výzva je určená materským, základným a stredným školám, deadline pre prihlasovanie sa je 15. júl 2020.

Všetko potrebné o výzve je na: <https://mpc-edu.sk/narodny-projekt-pomahajuce-profesie-v-edukacii-deti-a-ziakov-ii-np-pop-ii>

GRANTOVÝ PROGRAM "TU SA NÁM PÁČI, TU CHCEME ŽIŤ"

Uzávierka: 13. júl 2020

Maximálna výška grantu: 1 200 eur

V poradí už 13. ročník Grantového programu "TU SA NÁM PÁČI TU CHCEME ŽIŤ" je určený pre všetkých, ktorí sa rozhodnú riešiť a zmeniť svoje okolie svojimi nápadmi, vedomosťami a zručnosťami.

Cieľom programu je podporiť ľudí, ktorí pomáhajú pri vzniku zmysluplných, funkčných verejných priestranstiev – miest, kde žijú.

Program sa sústreďí na inovatívne projekty verejnospošešného charakteru:

- z potrieb miestnej komunity
- smerujúce k zvyšovaniu kvality života obyvateľov
- realizované formou dobrovoľníckej práce

Na prihlasovanie projektov slúži nasledovný formulár, deadline pre ich registráciu je 13. júl 2020. Všetko potrebné o programe je na: <https://nadacnyfond.baumit.sk/grantovy-program>

PODPORA EK PRE MLÁDEŽNÍCKE ORGANIZÁCIE POČAS KORONAKRÍZY

Európska komisia uverejnila v rámci programu Erasmus + výzvu na predkladanie návrhov pod názvom „Európska mládež spoločne 2020“. S očakávaným rozpočtom 5 miliónov eur bude táto iniciatíva podporovať celoeurópske siete mládežníckych organizácií pôsobiacich na miestnej úrovni. Kríza spôsobená koronavírusom spôsobila, že mnoho mladých ľudí je odlúčených od svojich rovesníkov a bežných každodenných aktivít, a zároveň čelia neistým vyhlídkam na budúce zamestnanie, spoločenský život alebo voľný čas.

Mládežnícke organizácie preto potrebujú podporu, aby v tomto krízovom období viedli a usmerňovali mladých ľudí a pomohli im získať potrebné zručnosti a pripraviť ich na budúcnosť. Cieľom predložených projektov by mala byť mobilizácia mladých ľudí a do každého by sa malo zapojiť minimálne päť partnerov z piatich krajín. Mimovládne organizácie pre mladých môžu predložiť svoje návrhy do 28. júla 2020.

Bližšie info na: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/coronavirus-impact_sk